

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001); Odontologija (M 002)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas Biomedicinos Mokslų Institutas Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Galvos ir kaklo klinikinė anatomija 8 kreditai (216 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	1	7
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	<p><u>Pranešimo pristatymas</u>: pranešimas pristatomas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais. Doktorantas turi išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su atitinkama tema.</p> <p><u>Pranešimo vertinimo kriterijai</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pateiktos medžiagos aktualumas, naujumas ir atitikimas pasirinktai temai (2 balai); - bendra pranešimo struktūra ir apimtis, aiškus žinių pateikimas, argumentacija, glaustumas ir konkretumas (2 balai); - apibendrinimas, probleminių klausimų iškėlimas, išvadų pristatymas ir pagrindimas (2 balai); - apžvelgtų žinių taikymo savajame disertaciniame darbe pateikimas (2 balai); - vaizdinių priemonių organizavimas, gebėjimas dalyvauti diskusijoje, klausimų valdymas, oratoriniai gebėjimai (2 balai). <p>Minimalus įskaitomas balas – 5.</p>			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
<p>Dalyko tikslas - suteikti gilesnių sisteminės, topografinės ir taikomosios anatomijos žinių apie galvos ir kaklo srities organus ir struktūras, jų raidą, variacijas, sklaidos nukrypimus ir sandaros ypatumus, turinčius reikšmės klinikai. Skatinti domėjimąsi ir gilinimąsi į galvos bei kaklo anatomiją, įgytų žinių taikymą, sprendžiant įvairių mokslo kryptių bei sričių doktorantūros tematikų tarpdisciplinines problemas.</p>				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p><u>Galvos ir kaklo struktūrų raida</u>. Cefalizacija, galvos ir kaklo morfogenezė, galvos ir kaklo struktūrų ir organų embriogenezė, jautrieji (kritiniai) laikotarpiai. Pirminė burna, veido kyšuliai, jų sandara ir dariniai, veido bruožų konfigūracija. Veido raidos defektai, jų anatomicinė ir klinikinė raiška, priežastys, mechanizmai. Pirminio, antrinio ir galutinio gomurio raida. Gomurio raidos defektai, jų anatomicinė ir klinikinė išraiška, priežastys, mechanizmai. Ryklinio (žiauninio) aparato sandara, dariniai ir jų sklaida. Ryklinio aparato sklaidos ydos, jų anatomicinė ir klinikinė raiška, priežastys, ydingos raidos mechanizmai. Neuruliacija. Nervinio vamzdžio, nervinės skiauterės, galvos smegenų pūslelių sklaida. Galvos smegenų histogenezė. Neurokristopatijos, nervinio vamzdžio priekinio galo defektai, jų anatomicinė ir klinikinė išraiška, priežastys, ydingos raidos mechanizmai.</p>				

Galvos ir kaklo paviršiaus anatomija: odos amžinė ir klinikinė anatomija, odos tempimo linijos, optimalūs pjūviai. Raumenų, kraujagyslių, nervų ir organų pagrindiniai topografiniai taškai ir plotai galvos ir kaklo paviršiuje.

Galvos smegeninės dalies amžinė ir klinikinė anatomija. Skalpas (sluoksnių sandara, topografija, skalpo nervų ir gyslų ypatumai, klinikinė reikšmė). Galvos smegenų dangalai, veniniai sinusai, nuotakinės venos, jų topografija, amžinė anatomija, klinikinė reikšmė. Galvos kaulų klinikinė ir amžinė anatomija. Galvos smegenų topografija, smegenų skilvelių sistema, smegenų skysčio cirkuliacijos funkcinė anatomija. Galvos smegenų kraujagyslių topografija ir klinikinė anatomija.

Galvos veidinės dalies amžinė ir klinikinė anatomija. Mimikos ir kramtomųjų raumenų funkcinė anatomija, santykis su kraujagyslėmis ir nervais, klinikinė anatomija. Veido kaulų klinikinė anatomija, veido dydžio ir proporcijų amžinė dinamika. *Regio parotidea*: organų santykis su aplinkinėmis struktūromis, *n. facialis* topografija, klinikinė anatomija. *Regio orbitalis*: akies ir aplinkinių struktūrų sandara, topografija, santykis su kraujagyslėmis ir nervais (III, IV, VI galvinių nervų porų topografija). *Regio temporalis*: struktūrų topografija, klinikinė anatomija; *n. trigeminus* (V) ir aplinkinių struktūrų topografija. *Art. temporomandibularis* ir aplinkinių struktūrų topografija, klinikinė anatomija. *Regio oralis*: topografija, amžinė ir klinikinė anatomija – burnos ertmės sienų ir organų (lūpų, liežuvio, dantų, kraujagyslių, nervų, seilių liaukų, tonzilių) sandara, amžinė ir klinikinė anatomija. *Regio nasalis*: topografija, amžinė ir klinikinė anatomija (nosies ertmės sienos, *regio olfactoria*, jų sandara, nervai ir kraujagyslės). Prienosinių ančių topografija, amžinė ir klinikinė anatomija. *Regio auricularis*: išorinės, vidurinės, vidinės ausies bei aplinkinių struktūrų santykis, sandara amžinė ir klinikinė anatomija.

Kaklo srities amžinė ir klinikinė anatomija. Kaklo trikampių, jų struktūrų topografija ir klinikinė reikšmė. Kaklo fascijos ir jų klinikinė reikšmė. Kaklo organų tarpusavio santykis (ryklės, stemplės, gerklų, trachėjos, skydliaukės, kraujagyslių ir nervų topografija), sandara ir jos klinikinė reikšmė. *Plexus cervicalis* ir *truncus sympathicus* topografija bei klinikinė anatomija.

Galvinių nervų (I-XII poros) klinikinė anatomija.

Galvos ir kaklo struktūrų pjūviai įvairiose plokštumose, radiografinė anatomija, angiogramų vaizdai, KT ir BMR vaizdai.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Crossman A.R., Neary D. Neuroanatomy: an Illustrated Colour Text, 6th Edition. Elsevier, 2019. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20160041931>
2. Dalley A.F., Agur M.R. Moore's Clinically Oriented Anatomy (9th Ed.). Lippincott Williams and Wilkins, 2022.
3. Gray's Anatomy: The anatomical basis of clinical practice. 42nd edition (edited by S.Standing). Elsevier, 2022. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20170037291>
4. Kim E.E., Murad V., Paeng J.-C., Cheon G.-J. Atlas and Anatomy of PET/MRI, PET/CT and SPECT/CT (eBook), 2nd Edition. Springer, 2022.
5. Lampignano J. and Kendrick L.E. Bontrager's Textbook of Radiographic Positioning and Related Anatomy, 10th Edition. Mosby, 2020.
6. Logan B.M., Reynolds P., Rice S., Hutchings R.T. McMinn's Color Atlas of Head and Neck Anatomy, 5th Edition. Elsevier, 2016. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20150044938>
7. Mtui E., Gruener G., Dockery P. Fitzgerald's Clinical Neuroanatomy and Neuroscience, 8th Edition. Elsevier, 2020. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20170014155>

8. Paulsen F., Waschke J. Sobotta Atlas of Anatomy, Vol. 3. 16th Edition. Urban & Fischer, 2018. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C2018001779X>
9. Sadler T.W. Langman's Medical Embryology, 14th Edition, Lippincott Williams & Wilkins, 2018.
10. Schuenke M., Schulte E., Schumacher U., Stefan C., Wesker K.H., Voll M. Head, Neck, and Neuroanatomy (THIEME Atlas of Anatomy), 3rd Edition. Thieme, 2020.
11. Van Gijn D.R., Dunne J., Standring S., Eccles S. Oxford Handbook of Head and Neck Anatomy (Oxford Medical Handbooks), 1st Edition. Oxford University Press, 2022.
12. Weber E.C., Vilensky J.A., Carmichael S.W. Netter's Concise Radiologic Anatomy Updated Edition, 2nd edition; Elsevier, 2018. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20170047572>

KONSULTUOJANTYS DĒSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Janina Tutkuvienė (prof. dr. HP).

2. Arūnas Barkus (doc. dr.).

3. Eglė Marija Jakimavičienė (doc. dr.).

4. Renata Šimkūnaitė-Rizgelienė (prof. dr.).

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė